

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no virtuālās valūtas pārdošanas ienākuma

2022. gads

Saturs

1.	Vispārīga informācija	3
	Virtuālās valūtas pārdošanas ienākums	3
2.	Ienākums no kapitāla pieauguma	4
3.	Ienākuma gūšanas diena, deklarēšana, nodokļa samaksa	7
	Ienākuma gūšanas diena	7
	Deklarēšana un nodokļa samaksa	7
	Saistošie normatīvie akti	11

1. Vispārīga informācija

Virtuālā valūta ir vērtības digitālais atspoguļojums, kas var būt digitāli nosūtīts, glabāts vai tirgots un funkcionēt kā apmaiņas līdzeklis, bet nav atzīts par likumīgu maksāšanas līdzekli, nav uzskatāms par banknoti un monētu, bezskaidru naudu un elektronisko naudu, kā arī nav monetārā vērtība, kura uzkrāta maksājuma instrumentā, kas tiek izmantots Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā minētajos gadījumos.

[Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums.](#)

Virtuālo valūtu sauc arī par **kriptovalūtu**, turklāt katrai no tām ir savs nosaukums (piemēram, *Bitcoin, Ethereum, Litecoin*).

Virtuālās valūtas pārdošanas ienākums

Virtuālās valūtas pārdošana (atsavināšana) ir maiņas darījums, kā rezultātā tiek iegūta oficiāla valūta, lieta (samaksa naturālā izteiksmē) vai citi pakalpojumi.

Tiek izšķirti divi dažādi ienākumu veidi, kas saistīti ar virtuālās valūtas pārdošanu, tāpēc tiem piemērojami dažādi nodokļu režīmi.

Ienākums no kapitāla pieauguma	Ienākums no saimnieciskās darbības
Tiek pārdota virtuālā valūta, kas iegūta, nesniedzot ar to saistītus pakalpojumus citiem.	Virtuālo valūtu pārdod saimnieciskās darbības ietvaros – to ģenerē vai saņem kā atlīdzību.

Vairāk informācijas par ienākumiem no saimnieciskās darbības, piemēram, iespējamiem izdevumiem, sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, skatīt Valsts ieņēmumu dienesta (VID) tīmekļvietnes <https://www.vid.gov.lv> sadaļā "[Saimnieciskās darbības veicēji](#)".

Vairāk informācijas par kriptovalūtu skatīt VID tīmekļvietnes <https://www.vid.gov.lv> sadaļā "[Kriptovalūtas](#)".

2. Ienākums no kapitāla pieauguma

Kapitāla pieaugums = **virtuālās valūtas atsavināšanas cena** - **iegādes vērtība**

Virtuālās valūtas iegādes vērtībā – tāpat kā attiecībā uz citiem kapitāla aktīviem – tiek iekļauti arī izdevumi, kas saistīti ar tās iegūšanu: valsts nodeva lietā par apstiprināšanu mantojuma tiesībās vai lietā par pēdējās gribas rīkojuma akta vai mantojuma līguma stāšanos likumīgā spēkā, komisijas nauda un citi līdzīgi izdevumi. Virtuālās valūtas iegādes vērtībā tiek iekļauti arī samaksātie procentu maksājumi par kredītu tās iegādei, ja dokumentāri apliecināta informācija ļauj identificēt kredīta un virtuālās valūtas iegādes saistību.

Ja nav iespējams noteikt virtuālās valūtas sākotnējo iegādes vērtību, par tās iegādes vērtību uzskata 0.

Ienākumam no virtuālās valūtas pārdošanas, ja tas kvalificējams kā ienākums no kapitāla pieauguma, piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa **20 %** likmi.¹

Ja virtuālā valūta iegūta uz **dāvinājuma** līguma pamata, par tās iegādes vērtību uzskata attiecīgi dāvinājuma līgumā norādītās konkrētās virtuālās valūtas vērtību, kas nav lielāka par virtuālās valūtas atsavināšanas cenu.

1. piemērs

Liene par 3000 eiro pārdeva kriptovalūtu "B", kas iegūta dāvanā no brāļa. Dāvinājuma līgumā norādīts kriptovalūtas veids, daudzums un tās vērtība dāvinājuma datumā – 2100 eiro.

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 900 eiro (3000 – 2100).

2. piemērs

Sabīne par 3000 eiro pārdod kriptovalūtu "B", kas iegūta pirms gada kā dāvana dzimšanas dienā no drauga. Dāvinājuma līgumā norādīts kriptovalūtas veids, daudzums un tās vērtība dāvinājuma datumā – 2000 eiro.

Ar nodokli apliekamais ienākums par ienākumu no kriptovalūtas pārdošanas ir 1000 eiro (3000 – 2000), bet papildus veidojas apliekams ienākums 575 eiro (2000 – 1425) par dāvinājuma saņemšanu no personas, ar kuru nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē.

Ja virtuālā valūta iegūta **mantojuma** ceļā, par tās iegādes vērtību uzskata attiecīgi mantojuma masā ietilpstošās norādītās konkrētās virtuālās valūtas vērtību.

¹ [Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15. panta piektā daļa.](#)

3. piemērs

Leons par 1500 eiro pārdod kriptovalūtu "C", kas iegūta mantojumā. Mantojuma apliecībā norādīta šīs kriptovalūtas vērtība – 1600 eiro.

Kriptovalūtas pārdošanas rezultātā nav gūts ienākums – kriptovalūta pārdota ar 100 eiro (1500 – 1600) zaudējumiem, tāpēc ar nodokli apliekamais ienākums neveidojas.

[Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.⁹ pants.](#)

Ienākumi un izdevumi **ārvalstu valūtā** tiek pārrēķināti eiro saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas publicēto eiro atsauces kursu, kas bija spēkā attiecībā pret eiro ienākuma gūšanas vai izdevumu izdarīšanas dienas sākumā.

4. piemērs

Kaspars par 1260 eiro 20XX. gada 2. maijā pārdod kriptovalūtu "A", kas nopirkta 2015. gada 15. decembrī par 1260 ASV dolāriem (konvertēti no dolāriem uz eiro pēc noteiktā konvertācijas kursa iegādes datumā – 828,95 eiro).

Ar nodokli apliekamais ienākums ir 431,05 eiro (1260 – 828,95).

Ja tiek **pārdota tikai daļa** no nopirktās virtuālās valūtas (viens iegādes darījums vai vienāda iegādes vērtība), tad izdevumus un ienākumu nosaka proporcionāli pārdotajam daudzumam.

5. piemērs

Pēteris veic šādas secīgas darbības:

- 1) nopērk 0,5 kriptovalūtas "A" par 850 eiro;*
- 2) samaina 0,5 kriptovalūtas "A" pret 2 kriptovalūtām "B";*
- 3) pārdod 1 kriptovalūtu "B" par 950 eiro.*

Tādējādi šo darbību rezultātā Pēteris sākotnējo 850 eiro vietā ir ieguvis vienu kriptovalūtu "B" un 950 eiro.

Nodokļa aprēķināšanai atbilstoši proporcijai tiek uzskatīts, ka 950 eiro ir gūti no puses no 0,5 kriptovalūtām "A" (tātad no 0,25 kriptovalūtām "A"), jo 3. darījumā ir pārdota puse no kriptovalūtām "B" (viena no divām iegūtajām kriptovalūtām "B").

*Tādējādi ienākums no kapitāla pieauguma 3. darījuma brīdī ir 525,00 eiro (950 – (0,5 * 850)), bet nodoklis ir 105,00 eiro (0,20 * 525,00).*

Ja virtuālā valūta ir iegādāta par dažādām cenām un pārdota par daļām, tad kapitāla pieauguma noteikšanai var izmantot metodi "pirmais iekšā – pirmais ārā" (**FIFO**) vai **vidējo svērto cenu metodi**. Izvēloties kādu no minētajām metodēm, to turpina izmantot vismaz 10 gadus.²

6. piemērs

Marta veic šādas secīgas darbības:

- 1) nopērk 1 kriptovalūtu "A" par 1000 eiro;*
- 2) nopērk 1 kriptovalūtu "B" par 900 eiro;*
- 3) nopērk 0,5 kriptovalūtas "C" par 400 eiro;*
- 4) samaina 1 kriptovalūtu "B" pret 1 kriptovalūtu "A";*
- 5) samaina 0,5 kriptovalūtas "C" pret 0,5 kriptovalūtām "A";*
- 6) pārdod (konvertē) 2 kriptovalūtas "A" par 2300 eiro.*

² [Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 82. punkts.](#)

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no virtuālās valūtas pārdošanas ienākuma

Ja Marta uzskaita savus kriptovalūtas krājumus pēc FIFO krājumu uzskaites metodes, tad 6. darījuma brīdī pārdotas ir divas no tajā brīdī krājumos esošajām 2,5 kriptovalūtām "A". No tām viena kriptovalūta "A", kas nopirkta par 1000 eiro, viena kriptovalūta "A", kuras iegādes vērtība ir 900 eiro (vienu kriptovalūtu "B", kas pirktas par 900 eiro un vēlāk samainīta pret vienu kriptovalūtu "A"), un 0,5 kriptovalūtas "A", kuru iegādes vērtība ir 400 eiro (0,5 kriptovalūtas "C", kas nopirkta par 400 eiro un vēlāk samainīta pret 0,5 kriptovalūtām "A"). Tādējādi ir pārdota viena kriptovalūta "A", kuras iegādes vērtība ir 1000 eiro, un viena kriptovalūta "A", kuras iegādes vērtība ir 900 eiro. Tādējādi ienākums no kapitāla pieauguma 6. darbības brīdī ir 400 eiro (2300 eiro pārdošanas cena – 1900 eiro iegādes vērtība).

7. piemērs

Sabīne veic šādas secīgas darbības:

- 1) nopērk 1 kriptovalūtu "A" par 1000 eiro;
- 2) nopērk 1 kriptovalūtu "B" par 900 eiro;
- 3) nopērk 0,5 kriptovalūtas "C" par 400 eiro;
- 4) samaina 1 kriptovalūtu "B" pret 1 kriptovalūtu "A";
- 5) samaina 0,5 kriptovalūtas "C" pret 0,5 kriptovalūtām "A";
- 6) pārdod (konvertē) 2 kriptovalūtas "A" par 2300 eiro.

Ja Sabīne uzskaita savus kriptovalūtas krājumus pēc vidējās svērtās krājumu uzskaites metodes, tad pārdotas ir divas no tajā brīdī krājumos esošajām 2,5 kriptovalūtām "A", kuru kopējā iegādes vērtība ir 2300 eiro (1000 + 900 + 400), kas vidēji ir 920 eiro par vienu kriptovalūtu.

Tādējādi ienākums no kapitāla pieauguma 6. darbības brīdī ir 460 eiro (2300 - 920* 2).

3. Ienākuma gūšanas diena, deklarēšana, nodokļa samaksa

Ienākuma gūšanas diena

Par ienākuma gūšanas dienu ienākumam no virtuālās valūtas pārdošanas uzskata dienu, kad persona **saņem naudu vai citas lietas**.³

Tādējādi virtuālās valūtas maiņas darījuma rezultātā, ja viena virtuālā valūta tiek samainīta pret otru, kad abām ir pieaugusi vērtība no pirmās virtuālās valūtas pirkšanas brīža, nodokļa maksāšanas pienākumu atliek līdz brīdim, kamēr maiņas rezultātā iegūtā virtuālā valūta tiks **konvertēta eiro** vai citā valūtā.

Katram darījumam atsevišķi atbilstoši ienākuma gūšanas dienai nosaka ienākuma apmēru.

8. piemērs

Mārtiņš 20XX. gada 15. janvārī pārdod kriptovalūtu "B" par 100 eiro, tā paša gada 1. februārī pārdod kriptovalūtu "A" par 800 ASV dolāriem, bet tā paša gada 23. martā no "virtuālā maciņa" izmaksā 500 eiro.

Mārtiņš ir guvis ienākumu no virtuālās valūtas pārdošanas 20XX. gada 15. janvārī un 1. februārī, un katram darījumam atsevišķi ir jānosaka ienākuma (ieņēmumi – izdevumi) apmērs.

9. piemērs

Jānis 20XX. gada 7. decembrī ārzemēs norēķinās ar virtuālo valūtu par pakalpojumu. Jānis ir guvis ienākumu no virtuālās valūtas pārdošanas 20XX. gada 7. decembrī. Pārdošanas vērtība ir saņemtā pakalpojuma vērtība, un ienākumu nosaka, no pārdošanas vērtības atņemot izdevums (aprēķinot kapitāla pieaugumu).

Deklarēšana un nodokļa samaksa

Ienākuma saņēmējs par ienākumu no virtuālās valūtas atsavināšanas iesniedz VID pārskata perioda deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma (deklarācija DK) atkarībā no ceturksnī gūto ienākumu apmēra līdz:

- 1) **15. datumam** nākamajā mēnesī pēc ienākuma gūšanas dienas, ja kopējie ienākumi no darījumiem ar kapitāla aktīviem ceturksnī pārsniedz 1000 eiro;
- 2) nākamā gada **15. janvārī**, ja kopējie ienākumi no darījumiem ar kapitāla aktīviem ceturksnī nepārsniedz 1000 eiro.⁴

Deklarācijā DK norāda visus (katru darījumu atsevišķi) pārskata periodā (ceturksnī vai gadā) gūtos ienākumus no kapitāla pieauguma vai zaudējumus no kapitāla aktīva atsavināšanas.

³ [Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 16.¹ panta pirmā daļa.](#)

⁴ [Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19. panta 5.³ daļa.](#)

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no virtuālās valūtas pārdošanas ienākuma

Ja pārskata periodā ir bijuši tikai darījumi, kuri neveido ar nodokli apliekamu ienākumu no kapitāla pieauguma (cieti zaudējumi), deklarāciju DK par pārskata periodu neiesniedz.

Zaudējumus, kas radušies no virtuālās valūtas atsavināšanas, var segt tikai ar pozitīvu kapitāla pieaugumu, kas radies, atsavinot virtuālo valūtu.⁵

Deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma sastāv no:

- pārskata perioda deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma (deklarācija DK);
- pārskata perioda deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma pielikuma "Informācija par darījumiem, kas uzsākti, bet nav pabeigti vienā taksācijas gadā";
- gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācijas.

[Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību".](#)

10. piemērs

*Atis 20XX. gada janvārī samaina par 850 eiro pirktu kriptovalūtu "A" pret kriptovalūtu "B", gūstot vērtības pieaugumu, bet 20XX. gada septembrī pārdod par 1000 eiro, tā pašā mēneša beigās nopērkot vietā atkal kriptovalūtu "A" par 1000 eiro. Ar nodokli apliekamais ienākums ir 150 eiro (1000 – 850).
Līdz nākamā gada 15. janvārim Atis VID iesniedz deklarāciju DK.*

11. piemērs

Reinis 20XX. gada 5. martā pārdod kriptovalūtu "A" un saņem ienākumu no šī darījuma. Kriptovalūta "A" ir nopirkta par 1998 eiro, pārdota par 2200 eiro. Ar nodokli apliekamais ienākums ir 202 eiro (2200 – 1998).

Pārskata perioda deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma - DK veidlapa

Pirmreizējs dokuments Precizējums

▼ Pamatdati

Reģistrācijas numurs	
Nosaukums	Reinis
Adrese	
Nerezidents	☐
Gads	20XX
Ienākumu gūšanas periods*	☒ par gadu ☐ 1. ceturksnis ☐ 2. ceturksnis ☐ 3. ceturksnis ☐ 4. ceturksnis
Mēnesis	

1	2	R	F	L	3	4	5	6	7	8	9
05.03.20XX	V - ienākums no darījuma ar virtuālo valūtu	☐	☐	☐	2200,00		1998,00	0,00		202,00	40,40

⁵ [Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.9 panta 9.2 daļa.](#)

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no virtuālās valūtas pārdošanas ienākuma

11. piemērs

Brigita 20XX. gada 5. janvārī pārdod kriptovalūtu "C" par 1500 eiro, kas bija pirktā par 1550 eiro. Tā paša gada martā viņa nopērk kriptovalūtu "A" par 800 eiro un pārdod septembrī par 1810 eiro.

Līdz tā paša gada 15. oktobrim Brigita VID iesniedz deklarāciju DK, deklarējot 1010 eiro (1810 – 800) un veic 202 eiro (20 % no 1000) nodokļa samaksu līdz 23. oktobrim, bet, sākot ar nākamā gada 1. martu, iesniedz gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarāciju, lai atgūtu pārmaksāto nodokli par zaudējumiem janvāra darījumā.

Gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācija. GD veidlapa

Pirmreizējs dokuments Precizējums

Pamatdati

Ienākumu gūšanas periods* 20XX gads [Pieprasīt aktuālos datus no VID datubāzes](#)

Personas kods
Vārds, uzvārds Brigita
Nerezidents

Darījuma periods	Darījuma veids	R	F	L	Ieņēmumi no kapitāla aktīva atsavināšanas*	Izdevumi, kas saistīti ar kapitāla aktīva iegādi (ar veiktajiem ieguldījumiem)	Apliekamais ienākums no kapitāla aktīvu atsavināšanas (3. – 4.)	Aprēķinātais (ieturētais) iedzīvotāju ienākuma nodoklis atbilstoši taksācijas gada laikā iesniegtajai deklarācijai DK	Aprēķinātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis (5. x nodokļa likme)
1	2				3	4	5	6	7
1 3. ceturksnis	V - Ienākums no darījuma ar virtuālo valūtu		☐		1810,00	800,00	1010,00	202,00	202,00
2 05.01.20XX	V - Ienākums no darījuma ar virtuālo valūtu	☐	☐	☐	1500,00	1550,00	-50,00		-10,00
Kopā					3300,00	2350,00	950,00	200,00	190,00

8. Pārmaksātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis (6. – 7.) kopā 10,00

Lūdzu pārskaitīt pārmaksas summu uz šādu kontu:
Lūdzam norādīt sev piederošu konta numuru

Konta Nr.*

SWIFT kods / BIC

Aprēķinātā nodokļa summu ienākuma saņēmējs samaksā vienotajā nodokļu kontā līdz tā mēneša **23. datumam**, kurā jāiesniedz deklarācija DK.

Komersants, individuālais uzņēmums (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecība), kooperatīvā sabiedrība, nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība, iestāde, organizācija, biedrība un nodibinājums, izmaksājot **nerezidentam ienākumu no virtuālās valūtas atsavināšanas**, ienākuma izmaksas vietā **ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli, piemērojot 3 % likmi**, līdz 15. datumam nākamajā mēnesī pēc ienākuma izmaksas mēneša iesniedz VID iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskatu par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli un iemaksā to budžetā ne vēlāk kā līdz 23. datumam nākamajā mēnesī pēc ienākuma izmaksas mēneša.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no virtuālās valūtas pārdošanas ienākuma

Tādējādi nerezidentam par virtuālās valūtas pārdošanu komersantam Latvijā nav pienākuma iesniegt VID deklarāciju DK vai gada ienākumu deklarāciju, ja komersants ienākuma izmaksas brīdī ir ieturējis nodokli.

Savukārt, lai piemērotu iegādes izdevumus un pārrēķinātu nodokli, piemērojot nodokļa 20 % likmi, nerezidents ieturēto nodokli norāda deklarācijā DK un gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācijā, kuru iesniedz, sākot ar pēctaksācijas gada 1. martu.

Iedzīvotāju ienākuma nodokli no kapitāla pieauguma vai no nerezidenta ieturēto nodokli par virtuālās valūtas atsavināšanu samaksā vienotajā nodokļu kontā:

Saņēmējs:	Valsts budžets (VID)
Reģistrācijas numurs:	90000010008
BIC kods:	TRELLV22
Konts (IBAN):	LV33TREL1060000300000

Saistošie normatīvie akti

- [Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums](#)
- [Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#)
- [Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumi Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība"](#)
- [Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 662 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību"](#)